

**Mål och Budget 2021 samt
Planeringsramar 2022-2024 för
Kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige september månad 2020

Inledning

Förord

Knivsta kommun går igenom en mandatperiod med tuffa ekonomiska utmaningar. Ekonomin är satt under hård press där driftskostnad kopplat till tidigare investeringsbeslut, övertro på exploateringsvinster och oförmåga hos majoriteten att hålla nere kostnader nu måste hanteras. Hur rådande pandemi exakt kommer att påverka Knivsta kommun vet vi ännu inte. Det vi vet är dock att dess påverkan troligen kommer innebära ytterligare ansträngd kommunal ekonomi.

Samhället och dess invånare ställer höga krav på leverans av välfärdstjänster. Det är kommunen och kommunens politiker och tjänstemän som har till ansvar att dessa förväntningar uppfylls genom tydlighet i vad som kan förväntas och hög och jämn leverans.

Inflyttningen till Knivsta ökar behovet av, och trycket på, god välfärd men kommer att behöva genomföras med mindre resurser per invånare.

Knivsta som hållbarhetskommun måste aktivt ta sig an de globala och nationella utmaningar som bland annat påverkar miljö och klimat.

Liberalerna i Knivsta strävar efter ett gott samarbete, över blockgränser om nödvändigt, med pragmatiska företrädare. De prioriterade huvudområden vi arbetar med är:

- Långsiktig balans i den kommunala ekonomin där vi gör oss mindre beroende av exploateringsvinster.
- Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster av god kvalitet och där kvaliteten inom utbildning/barnomsorg, vård och omsorg är högst prioriterat.
- Hållbarhet i alla tre aspekter prioriteras med målsättningar och utgångspunkt i Agenda 2030.
- Att återigen sänka, den av majoriteten höjda, kommunala skattesatsen är prioriterat.

Innehållsförteckning

Beslut	5
Styr- och ledningsprocess i Knivsta kommun	6
Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2019 - 2022	8
Politisk organisation	9
Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län	9
Ekonomisk utblick	13
Internationell konjunktur	13
Svensk konjunktur	14
Kommunernas ekonomi	16
Demografisk utveckling	17
Vision 2025 – Knivsta	19
Kommunfullmäktiges mål	20
KF-uppdrag	21
Knivstas ekonomiska förutsättningar	22
Driftsbudget nämnder	22
Finansförvaltning	23
Kommunstyrelsen	23
Samhällsutvecklingsnämnd	28
Valnämnd	29
Överförmyndarnämnd	30
Kommunrevision	30
Socialnämnd	31
Utbildningsnämnd	33
Bygg och miljönämnden	35
Ekonomistyrningsprinciper	36
Bilaga 1 Investeringsplan 2021 - 2024	39
Bilaga 2 Befolkningsprognos 2020 - 2024	43
Bilaga 3 Interna tjänster gemensamma förvaltningen	44
Bilaga 4 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB	45
Bilaga 5 Ägardirektiv – Alsike Fastighets AB	48
Bilaga 6 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB	50

Bilaga 7 Kommunfullmäktiges program för utförare	52
Bilaga 8 Åtgärdsplan för reglering av negativt balanskravsresultat 2018	55
Bilaga 9 Uppföljningsplan	57

Beslut

att fastställa Kommunfullmäktiges inriktning för kommunen och Kommunfullmäktiges mål och uppdrag till Kommunstyrelse och övriga nämnder,

att fastställa det av Kommunstyrelsen upprättade förslaget till driftbudget och investeringsbudget för år 2021,

att fastställa den av Kommunstyrelsen upprättade resultatplanen för åren 2022-2024 samt investeringsplanen för 2022-2024,

att fastställa de av Kommunstyrelsen upprättade budgetramarna för år 2021 för respektive nämnd och planeringsramarna för respektive nämnd för åren 2022-2024,

att fastställa finansförvaltningens budget, att fastställa utdebitering av kommunal inkomstskatt till 21:41 kronor per skattekrona för år 2021,

att fastställa internräntan till 1,50 procent 2021,

att fastställa gällande taxor för 2021, samt även att nämnderna har möjlighet att justera taxor och avgifter upp till 5 procent årligen (avfall, parkeringsavgifter, kulturskola, hemtjänst med mera),

att fastställa uppräkningsstalet för interna priser till högst 2 procent för 2021,

att fastställa ekonomistyrningsprinciper och regler för bokslutsreglering enligt budgethandlingen,

att fastställa ägardirektiv för Kommunfastigheter i Knivsta AB, enligt budgethandlingen bilaga 4,

att fastställa ägardirektiv för Alsike Fastighets AB, enligt budgethandlingen bilaga 5,

att fastställa ägardirektiv för Knivstabostäder AB, enligt budgethandlingen bilaga 6,

att fastställa kommunfullmäktiges program för utförare enligt budgethandlingen bilaga 7,

att fastställa åtgärdsplan för reglering av balanskravsresultat 2018 enligt bilaga 8,

att uppdra åt nämnderna att besluta att motta ekonomisk uppföljning med början per februari och med sista månad per oktober samt att anmäla densamma till kommunstyrelsen, se uppföljningsplan för 2021 enligt budgethandlingen bilaga 9,

att uppdra åt nämnder och styrelse att fastställa sina verksamhetsplaner (inklusive internbudget) för år 2021 så att dessa kan redovisas i kommunfullmäktige senaste i mars 2021,

att uppdra åt nämnderna att under löpande budgetår besluta om åtgärder som behöver vidtas för att nå ekonomi i balans, samt fortlöpande redovisa detta till kommunstyrelsen tills ekonomi i balans råder, att fastställa den övre gränsen för kommunstyrelsen för nyupptagande av lån till 100 000 000 kronor under 2021,

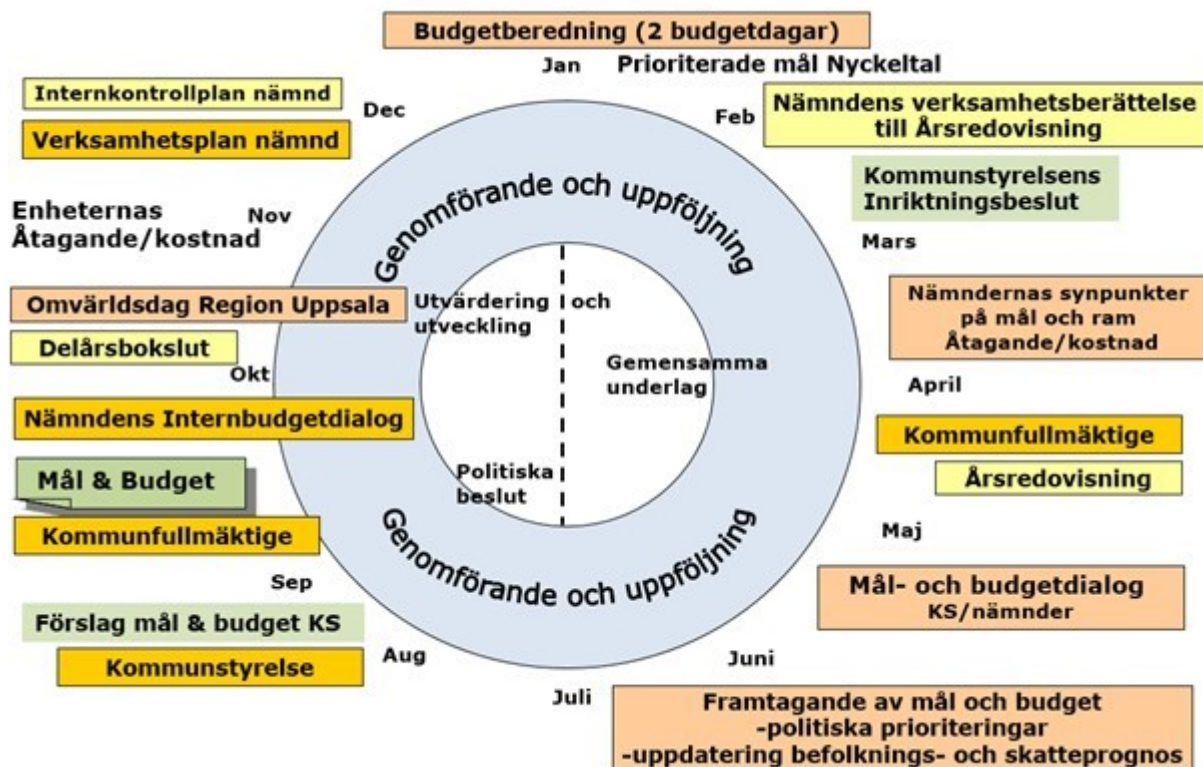
att fastställa borgensavgiften år 2021 till 0,30 procent för kommunala bolag.

Styr- och ledningsprocess i Knivsta kommun

Inledning

Beslut om mål och budget fattats i september enligt den reviderade tidplanen för framtagande av mål och budget 2021. Syftet med ett beslut under hösten är att möjliggöra en bredare och djupare förankringsprocess under våren/sommaren samt att använda de senaste skatteprognoserna för ökad träffsäkerhet i skatteintäkter i en osäker omvärld.

Nedanstående figur åskådliggör tidplan för styr- och ledningsprocessen i kommunen.

Resursfördelningen från kommunfullmäktige till nämnder sker i form av ersättning, kommunbidrag. Mål och uppdrag är baserade på ekonomiskt utrymme, demografisk utveckling och prioriteringar. Om förändringar i omvärlden påkallar behov av ändring av budget finns möjlighet att göra revideringar av mål och budget.

Dialog, delaktighet och helhetssyn utgör grundpelarna för det övergripande arbetet med styrningen. Dialogen är nödvändig för att skapa en gemensam bild av nuläge och framtida önskat läge, delaktigheten för att åstadkomma förankring i alla led och helhetssynen för att alla nämnder och bolag i sin verksamhetsplanering även ska ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling utöver den egna verksamhetens behov och intressen.

Ovanstående bild illustrerar att under första halvåret ligger gemensamma underlag till grund för planering och politiska beslut. Det andra halvåret medger möjlighet till fördjupad utveckling och utvärdering i syfte att påverka kommande års process.

Budgetprocessen startade i oktober 2019 med en omvärldsdag tillsammans med Region Uppsala och övriga länets kommuner, därefter tog kommunens egen budgetprocess vid med start årsskiftet 19/20.

Budgetdagen har verksamhetsfokus med koppling till frågeställningar som; vad är nuläget? (resultat), vilka är utmaningarna (trender, volymförändringar, lagstiftning)? Den andra dagen har fokus på nyckeltal, statistik och ekonomiska förutsättningar. Detta tillsammans ska ge politiken uppslag och bidra till politikens arbete med kommunfullmäktiges mål och uppdrag, ägardirektiv till bolagen, samt möjliggöra en god prioritering av kommunens skatteintäkter.

Kommunstyrelsen tog ett inriktningsbeslut om ekonomiska ramar för den fortsatta dialogen i februari 2020, nämnderna lämnade sedermera synpunkter och konsekvensbeskrivningar på inriktningsbeslutet. De ekonomiska förutsättningarna i inriktningsbeslutet var mycket utmanande och därför gavs ett ytterligare uppdrag till nämnderna att lämna förslag på möjliga åtgärder för skapa utrymme för omprioriteringar etc.

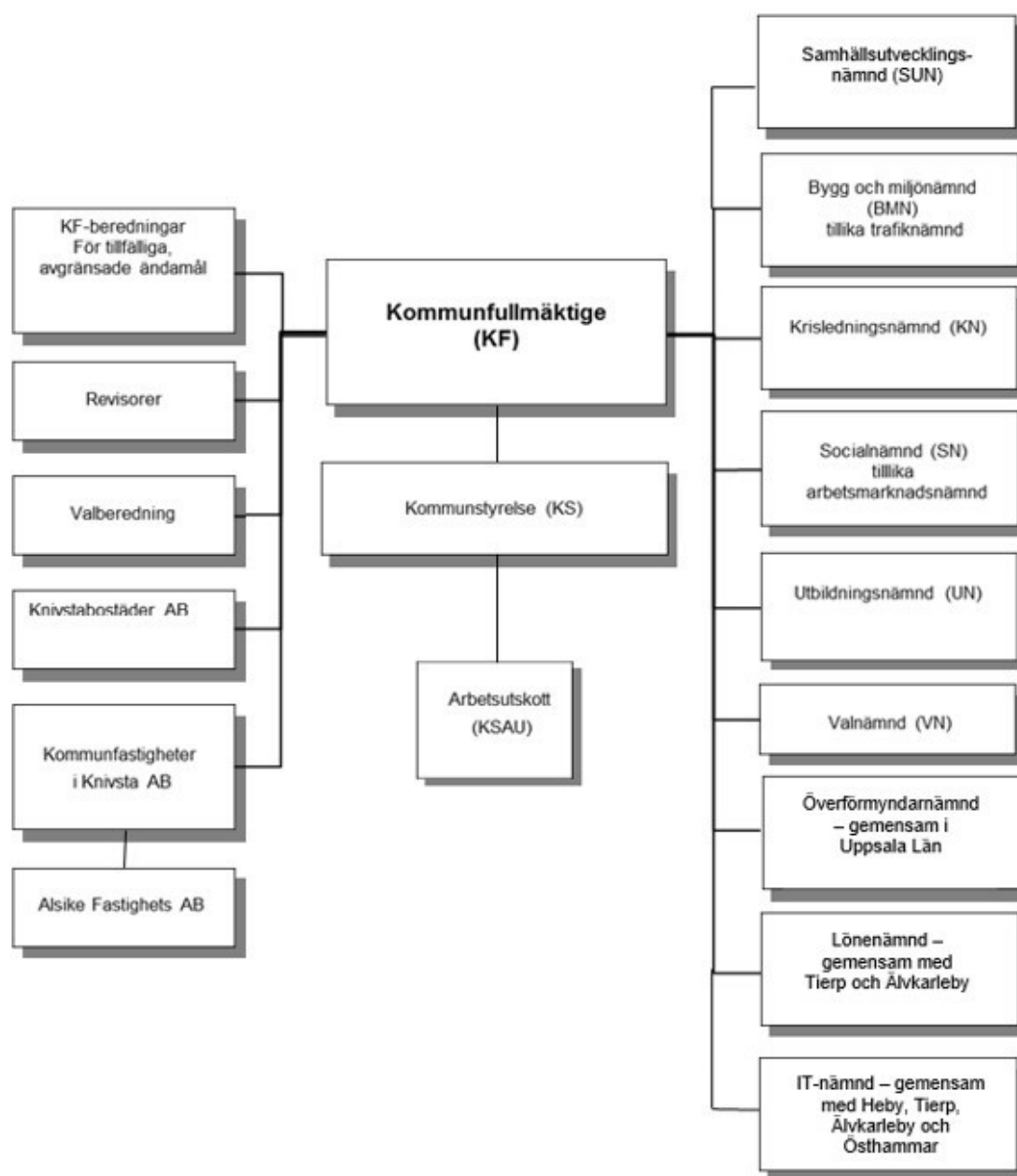
I maj månad genomfördes en dialog mellan kommunstyrelse och nämnder, där respektive nämndsordförande och förvaltningschef fick möjlighet att presentera och fördjupa sig i de utmaningar som beskrivs i synpunkter och konsekvensbeskrivningar för kommunstyrelsen.

Detta har sedan blivit input till politiska prioriteringar i det skarpa mål och budgetförslaget. Mål och budget 2021 beslutas av kommunfullmäktige i september 2020.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2019 - 2022

Parti		Antal mandat
	Moderata Samlingspartiet	5
	Socialdemokraterna	5
	Knivsta.nu	5
	Kristdemokraterna	4
	Sverigedemokraterna	4
	Centerpartiet	3
	Liberalerna	2
	Miljöpartiet	2
	Vänsterpartiet	1

Politisk organisation

Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län

Uppsala län är en liten del av ett litet land i en värld som förändras väldigt snabbt. Sveriges och länets framtid avgörs av hur världen kommer att utvecklas under kommande decennier.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Under agendan finns 17 mål för en hållbar framtid. Sverige har som mål är att vara ledande i genomförandet av agendan. Knivsta kommun ska tillhöra de kommuner som tar ansvar för det genomförandet.

Kommunstyrelsen har beslutat att bedriva ett aktivt arbete med att uppfylla de globala målen för hållbar utveckling. Agenda 2030 ska integreras i kommunens styr- och ledningssystem och därigenom genomsyra alla våra verksamheter. Knivsta kommun vill också bjuda in näringsliv och kommuninvånare att samverka kring genomförandet av Agenda 2030 i kommunen.

Under mandatperioden fortsätter arbetet med att implementera Agenda 2030 så att de globala målen blir styrande och vägledande i kommunen.

En föränderlig omvärld

Utvecklingen i världen kan beskrivas som genuint osäker och ger upphov till ett antal globala samhällsutmaningar. De är utgångspunkt för FN:s hållbarhetsmål, EU:s strategier och den nationella politiken, där demografisk utveckling, globalisering, klimat, miljö och energi samt social sammanhållning särskilt lyfts fram. Alla människor, företag, stater och regioner påverkas av dessa samhällsutmaningar och har ett ansvar att hantera dem.

Det globala hänger ihop med det lokala. I detta avsnitt beskrivs de globala utmaningarna kortfattat, tillsammans med några centrala frågor som den regionala utvecklingsstrategin behöver hantera. Därefter sammanfattas regionens nuläge, dess styrkor och svagheter, vilket landar i tre övergripande utmaningar för vårt län.

Världen knyts samman och allt hänger ihop

Den starkaste utvecklingskraften sedan andra världskriget kommer ur den snabba globalisering som inneburit ett paradigmskifte i hur människor rör sig, företag agerar och samhällen fungerar. Globaliseringen drivs av en snabb teknikutveckling, i synnerhet av framväxten av internet, och sammanlänkade ekonomier. Världens befolkning växer från 7,4 miljarder till omkring 10 miljarder år 2050. På många sätt har världen aldrig haft det bättre. En miljard människor har lyfts ur fattigdom under de två senaste decennierna och den ekonomiska utvecklingen har stärkts.

Städerna växer

En trend som stärks av globaliseringen är urbaniseringen – att människor bor och arbetar i allt större städer. I början av 2010-talet bor hälften av alla människor i städer. År 2030 beräknas andelen öka till 70 procent. I städerna genereras mer än 80 procent av global BNP. Där finns ett brett utbud av arbetstillfällen och arbetskraft. Stadstillväxten erbjuder möjligheter att skapa smarta, hållbara samhällen och städer, med hållbara transportlösningar och energieffektiva byggnader, och införa ny teknik. Många städer lider dock av stora sociala problem, trängsel och miljöförstöring, som måste hanteras för att värna människor och natur.

Tekniken och digitaliseringen utvecklas snabbt

Digitaliseringen av samhället och teknikutveckling har förändrat tillvaron för människor och företag i hela världen på oerhört kort tid. Tekniken kommer att ta stora steg framåt och nya innovationer lär förändra vårt beteende och få dramatiska konsekvenser för staters, näringslivets och individens sammankoppling, produktivitet, effektivitet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

Digitalisering, smarta telefoner, nya betalningslösningar och innovation stödjer framväxten av nya, revolutionerande affärsmodeller. Ett synligt resultat är en ökad konkurrens, liksom en lokal och global delningsekonomi som gör underutnyttjade resurser tillgängliga för fler.

Klimatet förändras och miljön hotas

Den snabba globaliseringen, växande ekonomier och ökat välstånd sedan 1950-talet har fått och kommer att få stora konsekvenser på jordens klimat och ekosystem. Bara några graders högre medeltemperatur medför allvarliga konsekvenser för kommande generationers livsförutsättningar. Oförutsedda effekter uppstår, som riskerar att tippa över utvecklingen i en oönskad riktning, bortom människans kontroll. Det krävs en smart och innovationsdriven utveckling som genererar ekonomiskt värde, mänskligt välbefinnande och anpassning till de ramar planeten och miljön sätter. Den svenska ambitionen är att vara internationellt ledande i arbetet med att nå en hållbar utveckling och bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer, som visar vägen till hur minskade utsläpp kan kombineras med ekonomisk tillväxt, jobb och välstånd.

Konflikterna och de sociala spänningarna ökar

Historiskt sett pågår få väpnade konflikter i världen, även om antalet har ökat något under senare år. Flera av konflikterna får konsekvenser långt utanför de direkt berörda länderna. En ökad

efterfrågan och konkurrens om sinande naturresurser, vatten och livsmedel väntas ge upphov till fler konflikter. De flyktingströmmar som uppstått under senare tid är sannolikt bara början på en större folkvandring som kan komma att pågå i många år framåt. Nationellt riskerar missnöje, orättvisor och utanförskap skapa sociala spänningar som kan följas av främlingsrädsla och minskad tillit i samhället.

Befolkningen växer och andelen äldre ökar

Förändringar i befolkningens sammansättning har stor betydelse för de offentliga välfärdssystemen. Enligt den senaste långtidsutredningen beräknas Sveriges befolkning öka med 3 miljoner invånare fram till år 2060.

Utifrån senare års invandring och befolkningsökning bedöms Uppsala län passera 500 000 invånare omkring år 2050. Under kommande decennier har Sverige stora demografiska utmaningar, med minskande arbetskraft och vikande skatteunderlag. Den högre livslängden innebär att andelen äldre ökar snabbt, vilket på sikt ökar kostnaderna för vård och omsorg, även om äldre människor kommer att vara friska längre än gårdagens.

Den globala konkurrensen ökar och den ekonomiska geografin förändras

Konkurrensen mellan länder, regioner och företag hårdnar, samtidigt som behovet av samarbete ökar. De mest framgångsrika platserna i denna nya ekonomiska geografi lyckas locka till sig investerare, besökare och invånare med de bästa förutsättningarna för hållbar ekonomisk utveckling och jobbskapande. All utveckling är global och lokal, allt hänger ihop lokalt. Administrativa gränser luckras upp och människor och företag verkar i allt större arbetsmarknadsregioner, vilket i sin tur genererar högre ekonomisk tillväxt och sysselsättning än i mindre regioner.

En framgångsrik region med potential

De senaste åren kan Uppsala län uppvisa en, i jämförelse med andra svenska regioner, stark utveckling. Flera indikatorer pekar på att länet är attraktivt för både företag och individer att bo och verka i. Länet har en stark sysselsättnings- och befolkningsutveckling, vilket tillsammans med ett positivt födelsetal gör området till det snabbast växande i landet vid sidan av Stockholm. Länet har bland landets lägsta arbetslöshet, även om den skiftar mycket mellan kommuner och mellan olika grupper, där utlandsfödda, funktionsnedsatta och ungdomar som hoppar av gymnasieskolan har mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden. Länets samlade förmåga till förnyelse och innovation ligger enligt flera mätningar i toppskiktet för riket. Näringslivet har en god internationell konkurrenskraft, med en väl utvecklad basindustri och framstående framtidsbranscher som biomedicinsk teknik, teknik, gröna näringar, energiteknik och avancerade material – från pulverstål till nano-partiklar. Besöksnäringen ökar i omsättning, liksom servicesektorn, och många nya bolag växer fram. Detta, tillsammans med ett starkt regionalt företags- och innovationsstöd, en diversifierad arbetsmarknad och närhet till ett antal statliga myndigheter, har bidragit till att regionen klarar konjunktursvängningar bättre än flera andra svenska regioner.

Länet ingår i Stockholm–Mälarenregionen – en av Europas snabbast växande – och har en stark tradition av kunskap, kultur och kompetens. Inte minst tack vare Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, där forskning, utbildning och samverkan främjar kunskap,

demokrati och samhällsutveckling. Det geografiska läget i Stockholm–Mälarenregionen, närheten till Arlanda och väl utbyggd kollektivtrafik ger god tillgänglighet inom och mellan regionerna. Länet präglas av närhet och består av åtta kommuner med stor landsbygd, attraktiva tätorter och Uppsala stad som geografiskt nav. Det finns en mångfald av natur- och kulturmiljöer, med kusten, Mälaren, Dalälven och livsmiljöer som attraherar fler invånare. Trots att Uppsala län kan uppvisa en stark historisk utveckling finns det områden som behöver utvecklas och stärkas. Det handlar exempelvis om att möta efterfrågan på bostäder, livsmedel och upplevelser, öka kapaciteten inom mjuk och hård infrastruktur samt koppla länet till den växande huvudstadsregionen. På det sociala området gäller det att minska arbetslösheten, förbättra folkhälsan och utjämna skillnaderna mellan olika grupper och mellan länets kommuner.

Tre utmaningar för Uppsala län

Genomgången av länets styrkor och svagheter, kombinerat med hot och möjligheter från omvärlden, kan summeras i tre övergripande utmaningar för Uppsala län.

- Att fortsätta växa och vara en tillgänglig region i ett större sammanhang, som erbjuder trygga och stimulerande livsmiljöer och bostäder efter behov, samt minskar miljöbelastningen.
- Att vara en hållbar och nyskapande region som ger förutsättningar för ett växande arbetsliv och värdeskapande företag i en världsledande miljö för innovation, kreativitet och kompetens.
- Att vara en öppen och attraktiv region som genom god ekonomisk bärkraft bidrar till att invånarna kan leva ett gott liv, med hög kompetens, god hälsa och delaktighet i samhälle och arbetsliv.

Ekonomisk utblick

Ekonomirapporten från Sveriges kommuner och Regioner (SKR) maj 2020 andas till stora delar osäkerhet. Tidigare år har mycket fokus legat på offentlig sektors krav på omställning till digitala arbetssätt och processer, då andelen förvärvsarbetande i framtiden kommer bli lägre vilket i sin tur innebär att arbetskraftsutbudet kommer minska men även lägre skatteintäkter när färre ska försörja fler. Från mars 2020 har allt fokus skiftat till pandemin Covid19 och dess följdverkningar där utgången är mycket osäker, helt säkert är det att pandemin innebär en lägre aktivitet i samhällsekonomin framöver vilket säkert kommer aktualisera frågan om omställningen till digitala arbetssätt och processer igen.

Internationell konjunktur

BNP tillväxt internationellt SKL, maj 2020

	2017	2018	2019	2020	2021
USA	2,2	2,9	2,3	-3,5	4,1
Kina	6,8	6,6	6,1	0,8	9,4
EU	2,6	2,0	1,2	-5,1	3,2
Världen	3,8	3,6	2,9	-3,6	4,4

Världsekonomin upplever en exceptionellt snabb konjunkturedgång i samband med coronapandemin. På global nivå har produktionen fallit brant, liksom inkomster och sysselsättning. Efterfrågekollapsen sker mer eller mindre parallellt för det stora flertalet av länder och regioner.

Utvecklingen våren 2020 är helt unik, osäkerhetsfaktorerna är så pass många och stora att det i nuläget inte är möjligt att göra sedvanliga konjunkturprognoser. Dock var det klart innan pandemin att världsekonomi började tappa fart, med handelskonflikter (USA-Kina), Brexit etc. I Europa är de svaga offentliga finanserna i flera länder ett allvarligt problem. På flera håll var den offentliga skuldsättningen väldigt hög innan pandemin, en hög skuldsättning minskar handlingsutrymmet vid en ekonomisk sättning vilket vi nu ser.

Det som är tydligt är att vi genomgår en recession, det vill säga att ekonomierna krymper. Trots ett antagande om återhämtning under det andra halvåret 2020 beräknas ett jätteras för global BNP helåret 2020. Global BNP förutsätts 2020 bli mer än 3 procent lägre än 2019. Under kvartal två i år kommer ett BNP-fall synas som är större än vid finanskrisen och större än vad som tidigare uppmätts i modern tid.

Den globala konjunkturen kan dock bli ännu svagare. BNP-statistik för andra länder visar ett betydligt svagare första kvartal än vad som tidigare var beräknat. Det är därtill tänkbart att detsamma gäller också för det andra kvartalet, som antas rymma merparten av den globala nedgången. Scenariot bygger därmed på vad som kan vara en överskattning av omvärldskonjunkturen under det första halvåret av 2020. Helåret 2020 riskerar således att bli svagare än vad SKR antagit; enkom som följd av den utveckling som nu mestadels ligger bakom oss.

Svensk konjunktur

Liksom omvärlden så förväntas svensk ekonomi påverkas av pandemin kraftigt. BNP kommer minska under 2020 för att åter växa igen från 2021. En ovanligt snabb uppgång för arbetslösheten väntas och en djup lågkonjunktur är ett faktum. I scenariot för samhällsekonomin antas produktion och sysselsättning i Sverige dock vända upp under andra halvåret i år. Men lågkonjunkturen förutsätts kvarstå ända till 2023.

Den minskning som antas ske för svensk BNP under andra kvartalet är större (–6 procent) än den skarpaste kvartalsnedgång som uppmättes vid finanskrisen (–4,2 procent; kvartal fyra 2008). Störst nedgång antas ske för exporten och hushållens konsumtion, men det antas även en betydande nedgång för investeringar. Precis som för BNP förväntas en skarp nedgång i sysselsättningen framförallt ske under det andra kvartalet.

Scenariot utgår dock från en snar och betydande återhämtning: både under kvartal tre och fyra antas sysselsättning och produktion snabbt vända upp. Trots den snabba vändningen kommer det att ta tid att nå upp till nivåer som rådde innan kollapsen. Ett lågt resursutnyttjande möjliggör hög tillväxt kommande år, men den djupa lågkonjunktur som nu drabbar svensk ekonomi antas fortgå i flera år. Inte förrän 2023 förutsätts arbetsmarknadskonjunkturen nå ett balanserat läge.

Någon stor nedgång i arbetskraften, parallellt med nedgången för antalet sysselsatta, antas ej ske. Arbetskraftsdeltagandet antas istället förbli tämligen högt, men med eftersläpning sjunka i kölvattnet av vikande sysselsättning. Den skarpa nedgång i sysselsättningen som beräknas ske i

år medför att andelen arbetslösa stiger med cirka 2 procentenheter. Andelen arbetslösa antas kvarstå på cirka nio procent nästa år.

Den skarpa nedgången i BNP beror för ovanlighetens skull på ett betydande fall för hushållens konsumtionsutgifter. Framförallt är det konsumtionen av tjänster som drabbats på bred front. På kortare sikt antas konsumtionen begränsas, dels då utbudet temporärt har tagit skada – det vill säga att vissa typer av tjänster inte finns att tillgå – dels då det sannolikt dröjer något innan hushållens konsumtionsbeteende normaliseras. Detta antas dock endast i mindre grad medföra en bestående dämpning. Förutsättningarna för en rejäl konsumtionsrekyll förutsätts vara tämligen goda när väl möjligheterna för handel och resande återställs. När väl sysselsättning och inkomster vänder upp finns emellertid risken för en ihållande högre sparbenägenhet, om tillförsikten hos hushåll inte återställts. Avgörande för utvecklingen blir således dels arbetsmarknadskonjunkturen, dels hushållens framtidstro.

En rad av år med låg inflation väntar. Såväl KPIF- som KPI-inflationen beräknas bli 0,7 procent i år. I hög grad följer dessa låga tal av raset i oljepriset. Rensat för energikomponenten (el- och bensinpriser) skulle inflationen i år vara 0,7 procentenheter högre. Ett större bidrag till inflationen än normalt har antagits för livsmedelspriserna 2020 men inflationen beräknas vara låg i flera år, trots ett omslag i bidraget från energipriserna. Nedjusterade inflationsförväntningar samt ett ihållande svagt kostnadstryck antas bli avgörande. Utsikterna är dock onekligen osäkra⁹. Man kan tänka sig en utveckling mot stigande inflation framöver; givet stagnerande produktion/utbud, bestående transport- och handelshinder; att de stora stimulanserna världen över snarast ger en impuls till inflationen.

Penningpolitik ansvarar Riksbanken för, under året förväntar sig SKR att reporäntan kommer sänkas återigen ned till -0,50 procent. Effekten av denna sänkning bedöms som låg för företagens investeringar och privat konsumtion. Dock kan det få en påverkan på kronkursen.

Även om det finns problem och utmaningar i den svenska ekonomin syns inget generellt problem med strukturellt svag konkurrenskraft. De offentliga finanserna är därtill starka, mycket starka till och med – om man specifikt utgår från offentlig skuldsättning och jämför med andra länder. Men den svenska ekonomins beroende av omvärlden är högt. Och risken för en svagare omvärldskonjunktur är uppenbar.

För sex månader sedan talade alla om ”Brexit”, en rad geopolitiska spänningar samt försämrade förutsättningar för det internationella handelsutbudet. Dessa risker och utmaningar, som syntes före pandemin, har dock inte alls försvunnit. Och som SKR tidigare framhållit tenderar strukturella problem att ”flyta upp till ytan”, i värsta fall utlösa en kris, när konjunkturen försvagas.

Risken finns att stigande förluster och kreditförluster hos företag och banker eskalerar till den punkt att en regelrätt finanskris närmar sig, att likviditetsproblem alltmer övergår i solvensproblem – för hushåll, företag och stater. Riskpremier kan stiga och likviditetsproblem kan hota delar av finansmarknaden. Inte minst finns risken för en stigande press på länder med svaga statsfinanser och att exempelvis spänningarna inom eurozonen åter ökar. Att rädda företagen handlar alltså dels om att rädda jobben, dels om att rädda det finansiella systemet.

Nyckeltal för den svenska ekonomin SKL, maj 2020

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP*	2,2	1,2	-3,9	3,4	3,5	3,1
Hushållens konsumtion	1,7	1,2	-2,0	3,3	3,3	3,5
Relativ arbetslöshet	6,3	6,8	8,9	8,9	8,3	7,6
Timlön, nationalräkenskaperna	2,8	3,9	2,6	2,2	2,7	2,8
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	2,6	2,3	2,2	2,7	2,8
Konsumentpris, KPIF	2,1	1,7	0,7	1,0	1,7	2,0
Konsumentpris, KPI	2,0	1,8	0,7	1,0	1,9	2,4

*) Kalenderkorrigerad utveckling

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat efter finansiella poster uppgick till 17,1 miljarder kronor 2019, vilket är nästan 3 miljarder mer än året dessförinnan. Samtidigt var det knappt 70 kommuner som redovisade underskott. Det starkare resultatet beror till viss del på nya redovisningsregler som innebär att orealiserade finansiella vinster räknas in. Men det beror också på att kostnaderna, räknat i fasta priser, minskade för första gången på 15 år till följd av anpassningar inför en kommande ansträngd ekonomi.

För innevarande år är det svårt att ge samlad bild över ekonomiska effekterna av coronapandemin. Den verksamhet som allra tydligast berörs av coronaviruset är äldreomsorgen och i viss mån funktionshinderomsorgen. En hög sjukfrånvaro har ökat behoven av personal och stora ansträngningar har krävts för att klara bemanningen. Eftersom som staten beslutat att stå för sjukersättningen under de första 14 sjukdagarna under fyra månader, innebär det en stor besparing som handlar om miljardbelopp för kommunerna. Vidare har kommunerna merkostnader för omställning av lokaler, ett utökat antal korttidsplatser och skyddsutrustning.

Det ekonomiska biståndet kommer att öka till följd av att arbetslösheten stiger snabbt och många kommer inte att vara kvalificerade till den inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen. SKR bedömer att det utbetalda biståndet kommer att öka med mellan 15 och 20 procent 2020, och med ytterligare mellan 5 och 10 procent under 2021.

Under förutsättning att staten täcker merkostnader för hanteringen av coronapandemin inom vård och omsorg räknar SKR med att kommunernas överskott för 2020 landar på cirka 13 miljarder kronor. För 2021 är bedömningen att det krävs 3,2 miljarder kronor i åtgärder eller ökade statsbidrag för att kommunerna ska klara ett resultat på 1 procent som andel av skatter och statsbidrag (vilket är en sänkning av överskottsmålet från 2 procent). Det förutsätter att kostnaderna ökar i takt med befolkningen, något som kan bli svårt med tanke på risken för ökade sociala behov (post-corona). Det är dock tydligt att både investeringstakten och kostnadsökningarna har dämpats vilket kommer få en positiv ekonomisk effekt.

Den minskade sysselsättningen kommer påverka skatteunderlagsutvecklingen genom lägre skattetillväxt än tidigare prognoser. För 2020 är utvecklingen i nominell tillväxt nere på under 1

procent, realt är utvecklingen negativ (-0,6 procent), under 2021 väntas skatteunderlaget växa när samhällena återgår till ett mer normalt läge.

Olika skatteunderlagsprognoser, SKL maj 2020

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SKL, maj	3,6	2,2	0,9	3,5	3,7	3,8
Regering, apr	3,9	2,0	1,8	3,9	3,5	4,5
ESV, mars	3,6	2,9	2,3	3,2	3,1	3,0
SKL, maj Real ökning	1,1	1,1	-0,6	1,5	1,7	1,2

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas SKR senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2018–2023. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet.

För 2021 är det beräknade kostnadstrycket 2 procent vilket är en låg kostnadsökning sett över tid, senaste åren har den varit närmare 3 procent årligen. Utöver kostnadstrycket finns även en volym och kvalitetsökning att förhålla sig till, den beräknas uppgå till cirka 1 procent årligen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), SKL maj 2020

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Arbetskraftskostnader	3,2	2,6	2,1	2,2	1,7	2,7
Övrig förbrukning	2,5	2,8	1,4	1,5	2,1	2,3
Sammanvägd prisändring	2,9	2,6	1,9	2,0	1,8	2,6

Demografisk utveckling

Befolkningstillväxten påverkar i hög grad både kommunens intäkter i form av skatter och kommunalekonomisk utjämning och kostnader för den verksamhet som bedrivs. Det gäller både den nationella befolkningsutvecklingen och kommunens egen utveckling.

Intäkterna från skatter och utjämning bestäms bland annat av befolkningsutvecklingen i kommunen, men även av hur sammansättningen av rikets befolkning förändras. Intäkterna ökar vid befolkningstillväxt oberoende av invånarnas ålder och inkomst då skillnader till största delen justeras via inkomstutjämningen. Försörjningsbördan i Sverige ökar framöver då antalet äldre i förhållande till personer i arbetsför ålder ökar. Intäktsmässigt påverkas kommunen genom en omfördelning till kommuner med en hög andel äldre via kostnadsutjämningen. På kostnadssidan är det främst utvecklingen för de specifika åldersgrupper som kommunens olika verksamheter främst vänder sig till som påverkar.

Knivsta kommuns vision är att folkmängden ska ligga mellan 20 000 - 25 000 invånare år 2025. Enligt den senaste befolkningsprognosen, som återigen är nedreviderad, kommer visionen att uppnås och befolkningen beräknas ligga närmare mitten av spannet - på ca 21 450 personer - år

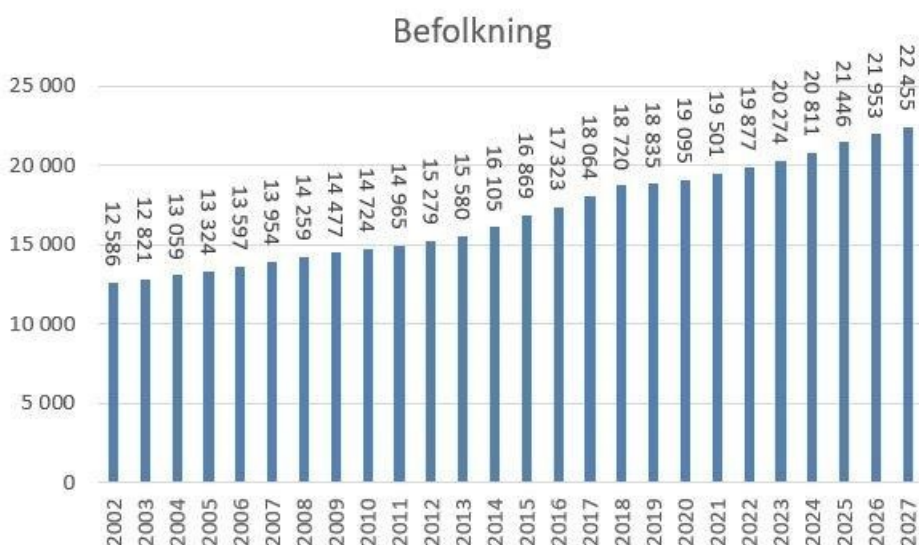
2025. För att nå dit behöver kommunen växa med i genomsnitt 2,4 procent per år kommande år, vilket är lägre än den genomsnittliga tillväxttakten i Knivsta den senaste femårsperioden trots den lägsta tillväxten sedan kommunstarten under 2019. 2019 stod inga större byggnationsprojekt klara för inflyttning och dessutom sågs sjunkande födelsetal samt en ökande utflyttning.

Befolkningsprognosen bygger på byggnationsplaner i kommunen samt historisk statistik över in- och utflyttningsmönster, födelsetal och dödsrisiker för kommunen och riket.

Befolkningsökningen i kommunen beror på inflyttningsnettot, men även ett hittills positivt födelsetal, det vill säga skillnaden mellan antal födda och antal döda. För att prognosen ska uppnås krävs att byggnationsplanerna blir verklighet och en osäkerhet finns alltid i prognoser, även hur befolkningsstrukturen kommer att påverkas om en större andel av bostadsbeståndet består av lägenheter.

Diagrammet nedan visar kommunens befolkningsutveckling sedan kommunstarten samt befolkningsprognosen till och med 2027.

Diagram befolkningsutveckling 2002-2019 och befolkningsprognos 2020-2027

Vision 2025 – Knivsta

Den moderna och kunskapsintensiva småstaden med förankring i en aktiv och levande landsbygd – mitt i tillväxtregionen Stockholm-Uppsala – skapar attraktionskraft både för boende och företag och befäster Knivsta som en föregångskommun för det hållbara samhället. **Knivstas identitet**

- En del av tillväxtregionen Stockholm-Uppsala
- En kommun öppen för förändringar
- En modern småstad och en levande landsbygd i samverkan
- En föregångskommun och mötesplats för ett hållbart samhälle
- En växande kommun med 20 000 – 25 000 invånare
- Ett näringsliv i utveckling med fler kunskapsintensiva företag
- En ökande andel av befolkningen arbetar i Knivsta

Fokusområden

Hållbar utveckling	Ekonomiskt	Ekologiskt	Socialt
Arbete	Utvecklad infrastruktur Bra kommunikationer Entreprenörskap Lokal energiproduktion	Energi och miljö Fler jobb i Knivsta	Landsbygd i utveckling Besöksnäring och närturism
Lärande	Hög kvalitet på skolans utbildning	Livslångt lärande	Lära ut och lära in
Livskvalitet	Delaktighet Aktivt föreningsliv Mångfald av boendeformer	Folkhälsa Fungerande kollektivtrafik Närodlat mat	Demokrati Livspussel Boendemiljö Fritid och kultur Valfrihet

Kommunfullmäktiges mål

Indikator	2019 Knivsta	Riket	Mål 2021	Agenda 2030
Fasa ut beroendet av exploateringsvinster från driftsbudgeten.	44 MSEK	I.U.	35 MSEK	
Minskning av den kommunala låneskulden per invånare	94 645 SEK	56 568 SEK	85 000 SEK	
Minskning av den kommunala skattesatsen till riksgenomsnittet	21,61	20,72	21,41	
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	1,6	2,0	2,0	
Sjukfrånvaro Kommunalt anställda totalt	6,9 %	6,7%	6,0 %	
Gymnasieelever med examen inom 4 år hemkommun andel	75,4 %	71,2 %	80 %	
Inskrivna barn/årsarbetare i förskolan	5,4	5,2	5,0	
Barn och ungdomars psykiska hälsa, Liv och hälsa	66 %	67% (Region)	72%	
Omsorgspersonalen på vardagar på boende med särskild service för äldre med adekvat utbildning	70 %	80 %	80 %	
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	17	16	8	
Skyddad natur totalt, andel (%)	4,2 %	10,9 %	5,0 %	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	10,0 % ¹	14,7 %	25,0 %	
Företagsklimat enl ÖJ (Insikt) Totalt NKI	70	73	75	

¹ Avser senaste mätbara cykel som avslutades 2016. Ny cykel slutar 2021.

KF-uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och nämnder

Uppdrag	Målbild	Styrelse / nämnd
Effektiviseringsprogram – framtagande av åtgärder för en långsiktig ekonomi i balans	Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster av god kvalitet och där kvaliteten inom utbildning/barnomsorg, vård och omsorg är högst prioriterat.	Kommunstyrelsen och nämnder
Förändringsarbete – organisation och arbetssätt ligger i fokus liksom att integrera målen från Agenda 2030 i beslut och arbete	Knivsta kommun ska arbeta för att uppnå målen i Agenda 2030. Förändringsarbetet ska leda till effektivare arbetsprocesser och ökat användande av ny teknik.	Kommunstyrelsen och nämnder
Lokaleffektivitet – framtagande av plan för ökad lokaleffektivitet inom alla verksamhetsområden	Ökad lokaleffektivitet ska leda till minskade lokalkostnader.	Kommunstyrelsen och nämnder
Fossilfri/koldioxidneutral kommun – minimerad plastanvändning och giftfri förskola	Giftfri förskola Koldioxidneutral kommunkoncern	Kommunstyrelse och nämnder
Modern energiteknik och kretsloppsanpassad teknik för VAhantering, ska övervägas vid nybyggnation och planering av nya områden	Hållbar stadsplanering	Kommunstyrelse och nämnder
Plan för parkeringslösningar	Hållbar stadsplanering	Samhällsutvecklingsnämnden
Översyn av Kostnad hemtjänst och Särskilt boende 80+	Nå rikssnittet Förändringsarbete där organisation och arbetssätt utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster med hög kvalitet och trygghet.	Socialnämnd
Låga sjuktal hos kommunens anställda/ Sjuktalet hos kommunens anställda ska minska	Hållbar arbetsgivare Agenda 2030	Kommunstyrelse och nämnder
Låg personalomsättning/ Personalomsättningen ska minska	Hållbar arbetsgivare Agenda 2030	Kommunstyrelse och nämnder
Konsumtion av palmolja	Under 2021 reducera kommunens konsumtion av palmolja.	Kommunstyrelsen och nämnder
Hedersrelaterat våld och förtryck	Senast 2021-07-01 ska kommunen ha en handlingsplan	Kommunstyrelsen Socialnämnd Utbildningsnämnd
Reviderad Grönstrukturplan	Kommunens grönstrukturplan ska uppdateras under 2021	Samhällsutvecklingsnämnden
Företagarvänlig kommun	Kommunövergripande arbetssätt i styrelser, nämnder och förvaltningar som bidrar till ett positivt företagsklimat.	Kommunstyrelsen nämnder samt styrelser.

Knivstas ekonomiska förutsättningar

Kommunallagen föreskriver i 8 kap 1 § att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt flerårsplanen uppnås god ekonomisk hushållning under perioden.

I beräkningarna av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har kommunen använt Sveriges Kommuner och landstings skatteunderlagsprognos per maj 2020, korrigerad med kommunens befolkningsprognos. Skattesatsen som använts är 21:61 kr. Fastighetsavgiften är enligt senaste prognos från SCB.

Driftsbudget nämnder

Nämnderna tilldelas ett internt kommunbidrag som skall täcka verksamheternas nettokostnader. En verksamhet kan budgeteras på flera nämnder, exempelvis så återfinns kostnader för infrastruktur hos såväl samhällsutvecklingsnämnden som bygg- och miljönämnd, kostnader för vård och omsorg hos socialnämnden och samhällsutvecklingsnämnden.

Budgettilldelningen beräknas med hänsyn till volymförändringar och politiska prioriteringar. Nämnderna erhåller även en indexering av de ekonomiska ramarna som kompensation för pris- och löneutveckling. Nämndernas resultat budgeteras till 0 mkr. Det totala kommunbidraget för 2021 uppgår till 1,2 miljard kronor, en ökning med 0,9 procent mot året innan.

	2021	2022	2022	2023
Kommunstyrelsen - verksamhetsnämnd	161 935	162 122	165 593	166 670
Samhällsutvecklingsnämnd	37 319	37 721	38 133	38 598
Socialnämnden	291 117	300 205	309 896	321 425
Utbildningsnämnden	688 878	707 681	732 965	762 439
Bygg- och miljönämnden	8 874	8 953	9 032	9 112
Övriga nämnder	2 243	2 888	2 334	2 780
Summa	1 190 366	1 219 570	1 257 953	1 301 024

Från mandatperiodens start är det stort fokus på förändringsarbete, både ekonomiskt, ekologiskt och socialt. I budgeten för 2021-2024 har medel omdisponerats efter politiska prioriteringar, den kan innebära både omfördelning, ökning eller minskning av resurser.

Indexeringen 2021 är differentierad men i huvudsak 1 procent, variationen utgår från bland annat uppdrag och förväntad kostnadsutveckling. Indexeringen innebär i praktiken ett effektiviseringskrav på verksamheterna, vilka emotser en prisutveckling enligt SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) under planperioden.

Knivsta fortsätter att växa och många verksamheter har fått ökade resurser men får också ett större uppdrag till följd av den kraftiga befolkningstillväxten. För att uppnå ekonomi i balans kommer verksamheterna att behöva både förenkla och effektivisera/utveckla processer, samt pröva alla kostnaderna som inte direkt är förknippade med uppdraget. Ökad lokaleffektivitet

(samordning/förtätning) kommer också vara aktuellt för att frigöra medel till verksamheten för kärnuppdraget.

De största investeringsutgifterna ligger under samhällsutvecklingsnämnden som ansvarar för exploatering och kommunens infrastruktur. Detaljerad investeringsplan återfinns i Bilaga 1.

	Utgift 2021	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Totalt 2021-2024
Kommunstyrelsen Fritid och kultur	2 100	2 000	30 500	21 350	55 950
Kommunstyrelsen Gemensam stödverksamhet	14 750	14 650	13 350	10 150	52 900
Kommunstyrelsen Måltidsverksamhet	400	200	200	200	1 000
Samhällsutvecklingsnämnd	36 100	46 200	22 700	17 000	122 000
Samhällsutvecklingsnämnd Exploatering	60 500	103 500	94 000	75 000	333 000
Bygg- och miljönämnden	4 000	500	1 000	1 500	7 000
Socialnämnden	1 100	100	0	0	1 200
Utbildningsnämnden	2 875	2 675	2 935	2 675	11 160
Summa investeringar kommun	121 825	169 825	164 685	127 875	584 210

Finansförvaltning

Alla nämnder erhåller kommunbidrag från en finansiell enhet, benämnd finansförvaltning. Ansvar för finansförvaltningens räkenskaper vilar på Kommunstyrelsen. Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, bidrag, vissa statsbidrag, avgifter för förskola, äldreomsorg, utdelning från bolag samt ett internt påslag för personalomkostnader utgör finansförvaltningens intäkter. Nämndernas kommunbidrag är naturligtvis den största utgiftsposten. Arbetsgivaravgifter, pensionsutbetalningar och externa finansiella kostnader utgör andra utgiftsposter.

Kostnader för volymreglering och finansiering av drift vid investering finns budgeterade centralt under finansförvaltningen, avsättning är 2,5 miljoner kronor för år 2021. En avstämning mot faktiskt utfall görs i boksluten och regleras mot respektive nämnd (utbildningsnämnden, samhällsutvecklingsnämnd och socialnämnd). Om volymen blir lägre än vad nämnderna har fått peng för så sker återbetalning till finansförvaltningen.

Budgetposten kommunstyrelsen prioriterat avsåg medel för utveckling, förändring och oväntade kostnader som uppstår under året. Posten har i Liberalernas budget tagits bort då vi anser att en budget inte ska innehålla ospecificerade poster utan varje krona ska planeras.

Kommunstyrelsen skola avsåg medel för ökad datortäthet inom skolan. Beloppet har i Liberalernas budget plockats bort och istället lagts till Utbildningsnämnden då vi anser att det är upp till förvaltningen att avgöra hur resurserna skall fördelas. För att på sikt helt fasa ut beroendet av exploateringsintäkter från driftsbudgeten minskas dessa från 44 miljoner kronor till 25 miljoner kronor under perioden. Eventuellt överskott från exploatering bör istället gå till investeringar och/eller minskning av den kommunala låneskulden.

Finansförvaltningen under kommunstyrelsen

	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
INTÄKTER					
Kommunalskatt*	1 035 419	1 053 952	1 066 794	1 107 773	1 162 704
Inkomstutjämning	50 360	29 573	42 524	57 663	61 896
Kostnadsutjämning	37 458	40 800	42 345	36 546	30 702
Regleringsavgift/strukturbidrag	20 875	39 977	37 433	33 029	27 944
Lss-utjämning	-32 837	-35 624	-36 316	-37 069	-37 804
SUMMA skatter, bidrag och kommunaleko. utjämning	1 111 275	1 128 679	1 152 780	1 197 942	1 245 442
Fastighetsavgift	34 726	36 141	36 141	36 141	36 141
Exploatering - vinst	44 000	40 000	35 000	30 000	25 000

Statsbidrag maxtaxa	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Riktade statsbidrag	2 780	0	0	0	0
Avgifter förskola och skolbarnomsorg	25 000	0	0	0	0
Avgifter äldreomsorg	6 500	0	0	0	0
Hysesintäkter	6 765	0	0	0	0
PO-pålägg (intern)	159 838	161 436	161 507	163 122	163 194
SUMMA exploatering, avgifter och övrigt	250 883	207 436	202 507	199 122	194 194
KOSTNADER					
Kommunbidrag/nettokostnad	-1 219 005	-1 190 366	-1 219 570	-1 257 953	-1 301 024
KS medel för bokslutsreglering & medel vid investering	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
KS aktiv personalpolitik	-2 050	0	0	0	0
Reservation nämnder aktiv personalpolitik åren efter	-1 525	-1 525	0	0	0

KS Prioriterat	-8 610	0	0	0	0
KS skola 1:1 (datorer)	-4 600	0	0	0	0
Arbetsgivaravgifter	-118 000	-119 180	-119 180	-120 372	-120 372
Årets intjänade individuella del	-24 838	-25 086	-25 086	-25 337	-25 337
Pensionsförsäkringsavgifter	-7 000	-7 070	-7 141	-7 212	-7 284
Övriga pensionskostnader	-500	-505	-505	-510	-510
Löneskatt	-8 000	-8 080	-8 080	-8 161	-8 161
Rehabkostnader	-1 500	-1 515	-1 515	-1 530	-1 530
Pensionsutbetalningar	-7 500	-7 750	-8 300	-8 500	-8 500
SUMMA KOSTNADER	-1 405 628	-1 363 577	-1 391 877	-1 432 075	-1 475 218
FINANSIELLA intäkter och kostnader					
Internränta	5 300	3 000	3 000	3 000	3 000
Utdelning helägda bolag (KFAB; AFAB)	13 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Externa finansiella intäkter	3 650	4 100	4 100	4 100	4 100
Externa finansiella kostnader	-1 100	-750	-950	-1 150	-1 350
SUMMA FINANSNETTO	20 850	14 350	14 150	13 950	13 750
ÅRETS RESULTAT	12 106	23 029	13 701	15 080	14 309
1 % av skatter och bidrag	11 113	11 648	11 889	12 341	12 816
2% av skatter och bidrag	22 226	23 296	23 778	24 682	25 632
Över/underskott budget	1,1%	2,0%	1,2%	1,2%	1,1%
<i>Skattesats</i>	21:61	21:41	20:91	20:91	20:91

Kommunstyrelsen

Driftbudget

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den leder samt samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Ett annat ansvarsområde är att leda utvecklingen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Kommunstyrelsen har högsta ansvaret för att verksamheten bedrivs enligt god ekonomisk hushållning. Vilket utöver en budget i balans även innefattar att krav på att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt. Det säkerställs genom att målen för verksamheterna kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Under kommunstyrelsen finns kommunledningskontor, ekonomikontor, kultur- och fritidskontor och HRkontoret, som är styrelsens förvaltning och ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna. Kontoret stödjer även övriga kontor och förtroendevalda med beslutsunderlag.

Räddningstjänsten är en del av kommunförbundet Attunda. En anpassning av medlemsavgiften ligger inlagd i budget. Lönecentrum i Tierp är en lönenämnd i samarbete med Tierps och Älvkarleby kommun. IT-nämnden är ett samarbete med Hebys, Tierps, Älvkarlebys och Östhammars kommuner.

Kommunstyrelsen hanterar även de viktiga fritids- och kulturfrågorna genom Kultur- och Fritidsutskottet.

Verksamheterna är aktivitets- och föreningsbidrag, fritidsanläggningar, allmän kultur, bibliotek, kulturskolan och ungdomsverksamheten. Här finns också näringslivsfrågor, folkhälsa, konsumentrådgivning och serveringstillstånd.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är också personalutskott och digitaliseringsutskott.

En genomlysning av kommunens verksamhet och prognostiseringsmodell i syfte att säkra den kommunala ekonomin och effektiviteten, samt för att öka tillfredsställelsen och arbetsmiljön, pågår.

Säkerställa att verksamhetens arbete efterlever intentionen i Agenda 2030 med fokus på kommunens kärnverksamheter.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr					
Kommunstyrelse					
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	5 438	4 883	4 883	4 883	4 883
Partistöd	310	155	248	155	155
Övrig politisk verksamhet	2 795	2 823	2 851	2 880	2 909
Räddningstjänst	15 276	15 582	15 894	16 212	16 536
Totalförsvaret och samhällsskydd	393	401	409	417	425
Folkhälsa och hållbar utveckling	567	578	590	602	614
Näringsliv och marknadsföring	2 337	1 168	1 180	1 192	1 204
Konsumentrådgivning och energirådgivning	259	222	224	226	228
Budget & Skuldrådgivning	169	145	146	147	148
Allmän fritid	3 759	3 227	3 267	3 311	3 355
Idrotts- & fritidsanläggningar	46 054	47 036	47 036	50 036	50 036
Bibliotek	8 722	8 369	8 453	8 538	8 623
Allmän Kultur	1 481	1 330	1 343	1 356	1 370
Ungdomsverksamhet	3 845	3 888	3 927	3 966	4 006
Kulturskola	5 003	4 471	4 493	4 515	4 538
Måltidsverksamhet	303	306	309	312	315
Flykting (integration)	0	0	0	0	0
Kommunledningskontor	26 776	21 467	21 574	21 682	21 790
Ekonomikontor	9 965	10 011	10 061	10 111	10 162
HR-kontor	5 848	6 213	5 914	5 944	5 974
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 764	3 783	3 821	3 859	3 898
Fackliga kostnader	1 670	1 687	1 704	1 721	1 738

Lokalförsörjning	2 199	2 221	2 243	2 265	2 288
Kommunhus	4 103	3 936	3 975	4 015	4 055
IT-nämnd (Knivsta, Östhammar, Älvkarleby, Tierp & Heby)	17 626	16 908	17 077	17 248	17 420
Förändringsvägledning	2 000	1 125	500	0	0
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-932	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	169 787	161 935	162 122	165 593	166 670

Samhällsutvecklingsnämnd

Driftbudget

Samhällsutvecklingsnämnden har det övergripande ansvaret för all fysisk- och teknisk planering i kommunen. I uppdraget för nämnden ingår förutom översiktsplan att som ett led i stadsplaneringen ta fram handlingsplaner för tematiska områden som exempelvis trafik, blå- och grönplan, samt detaljplaner för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

En viktig del i Knivstas utveckling är att samtidigt som tätorterna växer hållbart så ska hela kommunen leva. Investeringar i framtida och befintlig mark och yta är en väsentlig del av Knivstas fortsatta utveckling och finansiering.

Park- och naturvård, gator och trafik, bostadsanpassning, avfallshantering samt detalj- och översiktsplanering är de verksamhetsområden som ingår i nämndens ansvar. Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr					
Samhällsutvecklingsnämnd					
Nämndkostnader	1 558	1 384	1 384	1 384	1 384
Gator, vägar	25 744	23 133	23 440	23 754	24 100
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-2 977	-2 729	-2 811	-2 895	-2 982
Parker och Naturvård	6 346	5 845	5 960	6 080	6 223

Teknisk planering	2 769	2 496	2 521	2 546	2 571
Översiktsplan (planprogram)	1 044	937	946	955	965
Stadsbyggnad (detaljplaner)	1 624	568	574	580	586
Miljöutveckling	520	499	504	509	514
Bostadsanpassning	1 878	1 686	1 703	1 720	1 737
Exploatering - verksamhet	5 000	2 500	2 500	2 500	2 500
Utvecklingsprogram Knivsta 2035		1 000	1 000	1 000	1 000
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-261	0	0	0	0
Summa Samhällsutvecklingsnämnd	43 245	37 319	37 721	38 133	38 598

Valnämnd

Valnämnden sköter kommunens uppgifter vid val och folkomröstningar. Allmänna val till riksdag, landsting och kommun sker under 2022 och EU-parlamentet 2024.

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr	0	0	600	0	400
Valnämnd	0	0	600	0	400

Överförmyndarnämnd

Nämndens huvudsakliga uppdrag är att utöva tillsyn över vissa typer av ställföreträdarskap. De ställföreträdare som står under nämndens tillsyn är, förmyndarskap, godmanskap, och förvaltarskap. Genom tillsynen kontrollerar nämnden hur förmyndare, gode män och förvaltare sköter sina uppdrag. Syftet är att förhindra att personer som inte själva kan ta tillvara sina rättigheter drabbas av ekonomiska och rättsliga följder.

Nämnden är en gemensam överförmyndare för samtliga kommuner i Uppsala län, Uppsala, Knivsta, Enköping, Heby, Älvkarleby, Östhamma och Tierp.

Knivsta kommuns kostnadsandel i ÖFN beräknas efter folkmängd.

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr	1 334	1 361	1 388	1 416	1 444
Överförmyndarverksamhet	1 334	1 361	1 388	1 416	1 444

Kommunrevision

Revisorerna är fullmäktiges organ för den demokratiska kontrollen i kommunen. De granskar varje år nämndernas och de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet samt lämnar en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium bereder och fastställer den slutliga ekonomiska ramen för kommunrevisionen i separat beslut. Budget för Revisionen är ett förslag, i avvaktan på Kommunfullmäktiges beredning av densamma.

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr	865	882	900	918	936
Kommunrevisionen	865	882	900	918	936

Socialnämnd

Driftbudget

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg, arbetsmarknad och flyktingmottagande. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva, liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Verksamhet hemtjänst och delegerad HSL avser endast den verksamhet som bedrivs inom lagen om valfrihet (LOV), all övrig verksamhet såsom trygghetslarm, nattpatrull etc. inkluderas inom verksamheten vård och omsorg enligt SOL och HSL. Socialnämnden har ett flertal verksamheter som i hög grad påverkas av omvärlden och politiska beslut på nationell nivå.

Socialnämnden har under många år arbetat med anpassning av verksamheten till de ekonomiska ramarna. Under 2021 fortsätter det förändringsarbetet och flera åtgärder genomförs för att anpassa verksamhetens kostnadsnivå till tilldelade medel.

Det bör uppmärksammas att det finns en osäkerhet kring hur verksamheterna kommer att påverkas av effekterna från Covid-19. Svårare ekonomi för hushållen, risk för en ökning av våld i hemmet och barn som far illa för att nämna några effekter.

Socialnämndens fortsatta arbete sker med inriktning mot det förändringsarbete där organisation, arbetssätt och hushållning av resurser utvecklas för en effektiviserad leverans av välfärdstjänster med hög kvalitet och trygghet.

Det sker bl.a på lokal och regional nivå genom samverkan med Regionen och utvecklingen av Effektiv och nära vård 2030 för att möta framtidens utmaningar med nya förbättrade arbetssätt.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr					
Socialnämnd					
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 238	1 112	1 112	1 112	1 112
<i>Vård och omsorg enligt SoL och HSL</i>					
-Förebyggande verksamhet SoL	128 841	30 740	33 048	35 526	38 845
-LOV - hemtjänst och delegerad HSL		87 567	88 530	89 592	90 846
-Vård och omsorg i ordinärt boende övrigt	36 396	38 484	40 557	42 695	44 948
-Vård och omsorg i särskilt/ annat boende	6 861	6 943	7 019	7 103	7 202
<i>Vård och omsorg enligt LSS och SFB</i>					
-Insatser LSS i ordinärt boende	69 883	35 657	37 455	39 352	41 383

-Insatser LSS i boende med särskild service		35 341	35 730	36 159	36 665
Färdtjänst och riksfärdtjänst	4 140	4 190	4 236	4 287	4 347
<i>Individ och familjeomsorg</i>					
-Ifo, öppenvård och stöd	37 562	16 385	16 565	16 764	16 999
-Ifo, vård och stöd institution/annat boende		21 932	23 046	24 244	25 833
-Ifo, ekonomisk bistånd	9 232	9 343	9 446	9 559	9 693
Flyktningmottagande	722	2	2	2	2
Arbetsmarknadsåtgärder	3 380	3 421	3 459	3 501	3 550
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-1 897	0	0	0	0
Summa Socialnämnd	296 358	291 117	300 205	309 896	321 425

Volymer

Hemtjänstverksamheten bokslutsregleras, det vill säga utfallet stäms av mot budgeterat antal beviljade hemtjänsttimmar och delegerad hälsa & sjukvård. Om det är fler timmar blir det tillskott av resurser eller tvärtom. Detsamma gäller ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans.

		2020	2021	2022	2023	2024
Vård och omsorg enligt SoL och HSL hemtjänst	Timmar	74 000	78 000	82 000	86 000	90 000
Hemtjänst & delegerad HSL (beviljad)	Kr per timme	492	493	495	496	499
Insatser enligt LSS och SFB (Försäkringskassan)	Antal personer	23	24	25	26	27

Utbildningsnämnd

Driftbudget

Knivstas skolor och förskolor styrs dels av läroplaner och kursplaner dels av de kommunala målen.

Utbildningsnämndens verksamhetsområden är pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare.

Med ökade resurser till utbildningsnämndens verksamhet under budgetåret 2021 ligger fokus på att dels skapa ekonomiska förutsättningar för att sätta in tidiga insatser vilket går i linje med nya bestämmelser i skollagen från och med 1 juli. (Läsa-, skriva-, räknagarantin).

En koncentration av resurserna kommer ske till de lagstadgade uppdragen där fokus kommer att vara att bibehålla och utveckla kvaliteten i grundskolan, där ett särskilt fokus läggs på att utveckla utbildningen för elever med olika typer av neuropsykiatriska funktionsvariationer.

Verksamhetens behov av digitalisering, datorer, läsplattor och digital infrastruktur behöver kartläggas. Medel för detta finns i budgeten och fördelning och prioritering av medel genomförs av förvaltningen. Fokus på årskurser där digitala nationella prov introduceras.

Alla elever ska känna sig trygga i skolan. Det är en förutsättning för att inlärning ska kunna ske. Särskilt fokus ska även ligga på att ta fram lösningar för att snabbt kunna erbjuda stöd för elever med svårigheter. Arbetet med att skapa tillgängliga lärmiljöer fortsätter samt att skolan ska vara en säker och trygg plats.

Fokus kommer även att ligga på att få ner antalet barn i förskolegrupperna. Antalet barn per årsarbetare ska minska för att nå tidigare nivåer.

En kartläggning av bakomliggande orsaker till höga sjukskrivningstal ska genomföras och åtgärder tas fram för att vända trenden.

Den ökade dokumentationen för personal inom förskole- och skolverksamheten ska ses över för att harmoniera med det lagstadgade uppdraget från Skolverket.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr					
Utbildningsnämnd					
Nämndkostnader	1 462	1 313	1 313	1 313	1 313
Förskola, barn 1-5 år	198 467	178 975	179 998	181 955	191 209

Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	379 499	374 857	387 172	405 992	422 671
Grundskola	10 331	13 487	14 292	15 199	16 109
Gymnasieskola, internt	7 104	8 111	8 641	9 233	9 828
Gymnasieskola, externt	94 275	99 956	103 983	106 860	108 767
Gymnasiesärskola	4 226	4 285	4 349	4 440	4 529
Vuxenutbildning & SFI	6 959	7 894	7 933	7 973	8 013
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-4 453	0	0	0	0
Summa Utbildningsnämnd	697 870	688 878	707 681	732 965	762 439

Volymer

Förskola, grundskola och gymnasium bokslutsregleras, det vill säga faktiskt antal elever under året stäms av mot budgeterat antal elever. Om det är fler elever blir det tillskott av resurser eller tvärtom. Antalet barn och elever i förskola och grundskola ökar något långsammare än tidigare år och i linje med folkmängden i stort.

		2020	2021	2022	2023	2024
Förskola, barn 1-5 år	Antal	1 402	1 334	1 302	1 291	1 279
Servicegrad förskola	procent	89	89	89	90	91
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	Antal	3 140	3 166	3 159	3 214	3 285
Gymnasieskola, internt	Antal	50	53	56	59	62
Gymnasieskola, externt	Antal	753	833	871	893	899
Obligatorisk särskola, egen regi	Antal		5			
Förskola, barn 1-5 år	å-pris	146 686	148 776	137 462	139 425	142 263
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	å-pris	121 546	119 867	118 663	120 464	123 590
Gymnasieskola, internt	å-pris	138 320	134 038	144 839	146 458	148 919
Gymnasieskola, externt	å-pris	107 790	113 175	114 760	116 442	118 865
Obligatorisk särskola, egen regi	å-pris		600 000			

Bygg och miljönämnden

Driftbudget

Bygg och miljönämnden ansvarar för bygglovhandläggning, kart-, mät- och GIS-verksamhet, miljö- och hälsoskydd och trafikplanering. Nämndens verksamheter är i hög grad avgiftsfinansierade.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

DRIFTBUDGET	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnad i tkr					
Bygg- och miljönämnd					
Nämndkostnader	1 190	1 056	1 056	1 056	1 056
Stadsbyggnad	5 175	4 656	4 703	4 750	4 798
Trafikplanering	266	239	241	243	245
Serveringstillstånd	57	58	59	60	61
Miljö- och hälsoskydd	2 987	2 865	2 894	2 923	2 952
Effektiviseringsbeting - 0,5%	-72	0	0	0	0
Summa Bygg- och miljönämnd	9 546	8 874	8 953	9 032	9 112

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

Enligt 8 kap. 1 § kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år och skall beslutas i samband med antagande av budgeten.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska tas upp både i budget och årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner ska ske vid negativa resultat.
- Revisionen ska bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsrapport.

För att finansiera en verksamhet över tid krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Om man under ett år förbrukar mer pengar än man får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för överkonsumtionen. Nedan ges ett antal skäl till att ett positivt resultat behövs för att nå god ekonomisk hushållning (se skriften ”Hushållning i lagens namn”):

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar
- Konjunkturanpassat resultat
- Resurser för utveckling

För att motsvara kravet på god ekonomisk hushållning räcker det med andra ord inte med att intäkterna är i nivå med kostnaderna. En kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ett vanligt förekommande mål är att resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent. SKL anser emellertid under senare år att det viktigaste är att utgå från kommunens unika situation. Det innebär att finansiellt mål kan variera mellan 1-5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning, en förvaltande kommun utan nämnvärd expansion kan ha en lägre målsättning medan kommuner med expansionsplaner behöver ha skapa handlingsutrymme för framtida investeringar.

Budgetdisciplin

Det är av stor vikt att alla verksamheter, nämnder med flera genomför sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Tillsammans bidrar alla till kommunens finansiella målfyllelse.

Verksamheternas samlade resultat presenteras för nämnden via månatliga ekonomiska prognoser. Visar den samlade bilden för nämnden ett underskott har nämnden en skyldighet att vidta åtgärder. En handlingsplan för att hantera den ekonomiska obalansen ska då upprättas, innehållande konkreta åtgärder, analys och konsekvens av åtgärd, samt beslutas av nämnd. Vidare ska kommunstyrelsen underrättas om handlingsplanen och hur arbetet med att genomföra åtgärderna fortgår till dess att ekonomi i balans råder för nämnden.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Regler och principer för budgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är fastställande av de ekonomiska ramar och mål som skall gälla för de olika delarna av den kommunala verksamheten. Budgeten fördelas och beslutas på sådant sätt att den är oberoende av vilken organisation som kommunen väljer att jobba efter och vilken driftform som väljs. Indelningen i verksamhetsområden (block) följer i stort den uppdelning som görs i kontoplanen Kommun-Bas. Inom beslutade anslag har nämnder och styrelse till uppgift att sköta den löpande verksamheten.

De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Om nämnd eller styrelse under löpande verksamhetsår finner att man inte kan fullgöra anförtrodd verksamhet, inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat anslag, mål och resultatkrav ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Budgetramarna är en nettokostnadsram avseende driftbudgeten, nämnderna beslutar om nivån på externa intäkter i samband med nämndens internbudget och verksamhetsplan.

Omfördelning *inom* verksamhetsblock kan beslutas av respektive nämnd och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av driftbudgetar görs från februari till oktober (uppehåll under juni) och ska beslutas av respektive nämnd och anmälas till kommunstyrelsen.

Omfördelning *mellan* verksamhetsblock ska beslutas dels av nämnd/ styrelse och dels av kommunfullmäktige.

Regler och principer vid bokslutsreglering

Bokslutsreglering gäller för beviljade hemtjänsttimmar, barn och elever i förskola och grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, snöröjning samt SFB kommunala kostnaden enligt följande:

- faktiskt antal beviljade hemtjänsttimmar och delegerad HSL mot budgeterad volym, räkning ska ske den 10:e i varje månad,
- faktiskt antal barn/elever inom förskola och grundskola samt egen verksamhet inom gymnasieskolan enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiskt antal individintegrerade elever inom grundskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober.
- faktiska kostnader för köpta elevplatser inom gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola regleras mot faktiskt utfall,
- faktiskt antal elever i egen verksamhet inom obligatorisk grundsärskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiska kostnaden för snöröjning regleras i bokslutet mot ett snitt av de tre närmast föregående årens kostnader,
- faktiska kostnaden för återbetalning av de första 20 timmarna till Försäkringskassan avseende ärenden enligt socialförsäkringsbalken (SFB, tidigare LASS), med avstämning 1 oktober 2018 mot budgeterat antal.

Vid antalsregleringen för förskola, grundskola och internt gymnasium uppgår regleringen per barn respektive elev till å-priset minskat med 25 tkr. Avdraget avser fasta kostnader utöver barn/elevpeng och lokalpeng, som inte påverkas av volymen under pågående budgetår.

Vid regleringen av individintegrerade elever uppgår regleringen per elev till 200 tkr.

Budgeterade medel för köpta elevplatser inom extern gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola kan inte om disponeras till annan verksamhet utan nytt kommunfullmäktigebeslut.

Regler och principer för effektiviseringsbeting

Effektiviseringsbeting får inte göras på verksamheter som bokslutsregleras med faktisk kostnad.

Regler och principer för investeringar

Beviljad investeringsutgift är bunden till ett projekt och är ett utgiftstak. Om det befaras att en investering inte kan genomföras inom beviljat anslag och ingen möjlighet finns till om disponering mellan nämndens beviljade investeringsprojekt, åligger det berörd nämnd att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen.

Investeringar innebär inte per automatik en utökad driftbudget för eventuella ökade kapitaltjänstkostnader. För investeringar/ anläggningstillgångar utgår internränta på bokfört värde. Uppföljning av investeringsprojekt utfall och prognos görs i bokslut (delår- och årsbokslut) och beslutas av respektive nämnd samt anmäls till kommunstyrelsen.

Bilaga 1 Investeringsplan 2021 - 2024

Kommunstyrelsen	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Fritid och kultur				
Biblioteket	250	150	1 600	100
Idrotts- och fritidsanläggningar	1100	1100	22 100	20 550
Konst, underhåll och inventering	500	500	500	500
Vrå idrott och kultur	0	0	2500	0
Vrå idrott och kultur, utemiljö	0	0	3000	0
Ungdomsverksamhet, Inventarier och läromedel	100	100	400	100
Kulturskolan, Inventarier och läromedel	150	150	400	100
SUMMA Fritid och kultur	2 100	2 000	30 500	21 350
Gemensam stödverksamhet				
Möbler och arkiv	500	500	500	500
Programvara adm (politiker)	0	0	200	0
Uppgradering affärssystem	300	0	0	
Analysstöd (BI)	500	0	0	
Programvara beslutsstödssystem (styrning och ledning)	0	300	0	
Webbutveckling	1 000	500	500	500
Intranät/virtuell arbetsplats	250	250	250	250
Utbyggnad av ärendehanteringssystem (P360)	200	200	200	200
Dokumenthantering	500	500	500	500
Nämndprocessen	0	200	0	
Arkiv och E-arkiv	500	500	500	500
Nät och datakommunikation	0	0	0	
IT-plattformar	1 000	1 000	1 000	
Device (datorer/surfplattor etc inom hyrmodellen)	5 000	4 000	4 000	4 000
Programarbete för nya verksamhetslokaler, lokalansvarig	1 000	2 000	2 000	2 000
Köp av lägenheter, lokalansvarig	2 000	2 000	2 000	
Anpassning/reinvestering i egna fastigheter, lokalansvarig	1 000	1 700	1 700	1 700
Kommunhuset ospecificerat, lokalansvarig	1 000	1 000		

SUMMA Gemensam stödverksamhet	14 750	14 650	13 350	10 150
Måltidsverksamhet, utrustning & inventarier	400	200	200	200
SUMMA Kommunstyrelsen	17 250	16 850	44 050	31 700

Samhällsutvecklingsnämnd	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Gata	33 000	43 000	19 500	14 300
Park	2 500	3 000	3 000	2 500
Avfall	600	200	200	200
SUMMA Samhällsutvecklingsnämnd	36 100	46 200	22 700	17 000
EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsnämnd	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Sågen/Centrum	14 000	34 000	20 000	0
Västra Knivsta	30 000	30 000	40 000	35 000
Östra Knivsta	1500	2000	6 000	0
Nor	2500	2500	0	0
Alsike	7500	30 000	23 000	35 000
AR/Brunnby	5000	5000	5000	5000

SUMMA EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsn.	60 500	103 500	94 000	75 000
Bygg- och miljönämnden	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Stadsbyggnad	3 500	0	500	0
Miljö	0	0	0	1 000
Digitalisering - innovation	500	500	500	500
SUMMA Bygg- och miljönämnden	4 000	500	1 000	1 500
Socialnämnden	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Inventarer	100	100		
Digitalt arkiv	1 000			
SUMMA Socialnämnden	1 100	100	0	0

Utbildningsnämnden	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2021	2022	2023	2024
Alsike skola, Inventarier och läromedel	200	200	300	200
Brännskärsskolan, Inventarier och läromedel	200	200	300	200
Genomförande IT-plan, ITinvesteringar	100	100	100	100
Lagga/Långhunda förskola & skola, Inventarier och läromedel	100	100	100	100
Ängbyskolan, Inventarier och läromedel	300	200	200	200
Thunmanskolan, Inventarier och läromedel	200	200	200	200
Citronen/V:a Ängby fsk, Inventarier och läromedel	75	75	100	75
Skutans fsk, Inventarier och läromedel	50	50	50	50
Diamantens fsk, Inventarier och läromedel	75	75	80	75
Gredelby förskola, Inventarier och läromedel	75	75	80	75
Högåsskolan, Inventarier och läromedel	250	150	150	150
Adolfsbergsskolan, Inventarier och läromedel	200	200	200	200
Segersta skola, Inventarier och läromedel	250	250	250	250
Lustigkulla förskola, Inventarier och läromedel	75	75	100	100
Norrgårdens fsk, Inventarier och läromedel	75	75	75	75
Tallbacken, Inventarier och läromedel	100	100	100	75
Trollskogens förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75
Lilla brännkärrs förskola, Inventarier och läromedel	75	75	75	75
Sjögrenska gymnasiet, Inventarier och läromedel	100	100	100	100
Verktöglådans fsk, Inventarier och läromedel	50	50	50	50
Stöd och konsultationsteam, Inventarier och läromedel	100	100	100	100
Skolhälsovården, Inventarier och läromedel	75	75	75	75
Vuxenutbildning och SFI, Inventarier och läromedel	75	75	75	75
SUMMA Utbildningsnämnden	2 875	2 675	2 935	2 675
SUMMA INVESTERINGSPLAN	121 825	169 825	164 685	127 875

Bilaga 2 Befolkningsprognos 2020 - 2024

Folkmängd Knivsta kommun, uppdaterad 2020-05-01					
Ålder	2020	2021	2022	2023	2024
0	221	230	237	246	257
1-5	1 458	1 447	1 434	1 422	1 461
6-15	3 138	3 180	3 247	3 322	3 388
16-18	852	881	898	898	900
19-24	1 022	1 087	1 115	1 150	1 184
25-44	5 277	5 361	5 462	5 595	5 824
45-64	4 473	4 595	4 699	4 792	4 903
65-69	734	738	734	742	735
70-74	826	788	774	738	709
75-79	533	615	659	701	714
80-84	308	316	341	375	418
85-89	160	158	166	183	202
90-94	76	83	85	83	85
95-w	19	20	24	29	29
Summa	19 095	19 501	19 877	20 274	20 811

Bilaga 3 Interna tjänster gemensamma förvaltningen

Tjänst	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelse					
Planering verksamhetslokaler	21	22	23	24	25
Idrotts- & fritidsanläggningar	41	42	43	44	45
Allmän Kultur	69	70	71	72	73
Samhällsutvecklingsnämnd					
Gator, vägar	195	197	199	201	204
Trafikövervakning	36	37	38	39	40
Parker & Naturvård	57	58	59	60	61
Teknisk planering	431	522	528	534	540
Exploateringsverksamhet	308	312	316	320	324
Detaljplaneverksamhet	70	71	72	73	74
Avfallsverksamhet	209	212	215	218	221
Socialnämnd					
Vård & omsorg enl SOL och HSL	1 041	1 052	1 063	1 074	1 085
Insatser enl LSS och Lass	348	352	356	360	364
Förebyggande verksamhet	74	75	76	77	78
Individ- & familjeomsorg, vård o stöd	605	612	619	626	633
Individ- & familjeomsorg, försörjningsstöd	227	230	233	236	239
Utbildningsnämnd					
Förskola, barn 1-5 år	701	709	717	725	733
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	556	562	568	574	580
Gymnasieskola, externt	72	73	74	75	76
Vuxenutbildning SFI	18	19	20	21	22
Bygg- och miljönämnd					
Stadsbyggnad	383	439	444	449	454
Miljö- och hälsoskydd	188	225	228	231	234
Totalt nämndernas kommunbidrag	5 650	5 891	5 962	6 033	6 105

Bilaga 4 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Kommunfastigheter i Knivsta AB bildades 2004, bolaget har uppdraget att förvalta verksamhetslokaler, såsom skolor, förskolor, sim- och sporthallar samt andra lokaler.

Det kommunala ändamålet[1]

Bolagets syfte är med iakttagande av kommunal självkostnadsprincip tillgodose Knivsta kommuns behov av verksamhetslokaler och för Knivsta kommuns räkning på bästa sätt äga och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet. Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla Knivsta kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun,

- förvärva, avyttra, äga, bebygga, förädla och förvalta fastigheter, tomträtter och anläggningar för huvudsaklig användning i Knivsta kommuns verksamhet samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
- äga, förvärva, avyttra och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet eller som äger fastigheter eller fastigheter som avses ovan, samt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Budgetdirektiv 2021

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Den totala kommunnyttan ska ligga till grund för mål och ambitioner i kommunens olika verksamheter, vare sig de drivs i förvaltnings- eller bolagsform. Kommunfastigheter i Knivsta AB är således en del av kommunkoncernen med de krav detta ställer på beslutsfattande, information och samråd.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

I samverkan mellan bolaget och Knivsta kommun ska bolaget tillhandahålla kostnads- och driftseffektiva lokaler för den kommunala verksamheten. Bolaget har också att sträva efter, av miljömässiga och ekonomiska skäl, att ha energieffektiva fastigheter och att vara aktivt i att söka samordningsfördelar.

Vidare ska bolaget aktivt finna fördelaktiga lösningar för kommunhelheten, för friställda lokaler och fastigheter som kommunen inte vill utnyttja, genom att hyra ut lokaler externt, avyttra eller förädla fastigheter. Bolaget ska även förvalta andra fastigheter som ägs av kommunen enligt särskilda överenskommelser som tecknas mellan parterna.

Bolaget ska tillse att de av bolaget ägda fastigheterna underhålls på ett sådant sätt att nedskrivningsbehov utöver normal planerig avskrivning inte uppkommer. För detta ska bolaget upprätta en underhållsplan som årligen fastställs.

Knivsta kommun arbetar aktivt för ett fossilfritt samhälle, Kommunfastigheter i Knivsta AB ska i all nyanskaffning upphandla fordon med minst miljöklassningen euro 6. Målsättningen är fordon som drivs med fossilfria bränslen.

Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter, sträva efter att lokaler har hög tillgänglighet och att inte någon stängs ute från kommunal verksamhet på grund av lokalens utformning. Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Kommunfastigheter I Knivsta AB ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Kommunfastigheter i Knivsta AB ska i bygginvesteringar avsätta medel för konstnärlig gestaltning motsvarande 0,6 procent av investeringsutgiften i enlighet med Kommunfullmäktiges fastställda program för Konstnärlig gestaltning i Knivsta kommun.

Kommunfastigheter i Knivsta AB ska, i likhet med Knivstabostäder AB, samverka med kommunen för att bidra till att lösa boendet av Socialnämnden identifierade behov. Parternas behov och skyldigheter i samverkan, avseende de identifierade behoven, ska årligen nedtecknas i ett avtal mellan bolaget och Socialnämnden..

Bolagens styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagens stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av de specificerade målen med densamma. Utlåtandet ska vara så utformats att det kan läggas tillgrund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen innebär att bolaget vid sin prissättning ska räkna med samtliga kostnader som vid normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt. Det innebär att relevanta interna och kalkylerade kostnader ska ingå. I självkostnaden ska även ingå kapitalkostnader samt skälig avkastning på det egna kapitalet.

För bolaget gäller dessutom att det är den framtida självkostnaden som ska beräknas på lång sikt där bolagets underhålls- och ombyggnadsintervaller ska vara vägledande.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagets styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Kommunfastigheter i Knivsta ABs resultatmål efter skatt, ska över tid uppgå till 3 procent årligen av omsättningen. Därutöver ska bolaget långsiktigt säkerställa en soliditet som uppgår till 15 procent.

Liksom övriga kommunorganisationen ska bolaget även initiera ett program för att åstadkomma kostnadseffektivisering av verksamheten, målsättning är att minska kostnaden med 3 miljon kronor för de tre fastighetsbolagen gemensamt (gäller fastighetsskötsel och städ, fastighetsanknuten- och central administration). Åtgärder med utfall ska återspeglas till Kommunstyrelsen löpande under år 2021. Bolaget ska sträva efter ökad yteffektivitet.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas vid:

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

[1] Bolagsordning antagen av kommunfullmäktige, KS 2014/124

Bilaga 5 Ägardirektiv – Alsike Fastighets AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Alsike Fastighets AB bildades hösten 1989 med syfte att utveckla och exploatera Alsike.

Det kommunala ändamålet[1]

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, utveckla och exploatera Alsike. Därutöver bistå Knivsta kommun med exploatering av andra potentiella områden inom Knivsta kommun.

Försäljning av tomt- och kvartersmark ska bedrivas på affärsmässig grund och syfta till att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, främja utveckling av Alsike och Knivsta.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla ägaren.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun planlägga, förvärva, låta bebygga, förvalta och försälja fast egendom samt att bedriva annan härmed förenlig verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Budgetdirektiv 2021

Alsike Fastighets AB ska verka för att Alsike exploateras långsiktigt hållbart och därigenom skapa värden för sina ägare.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

I exploateringsarbetet för Alsike ska en samlad varierad bostadsstruktur eftersträvas, för att på sikt möjliggöra etablering av service i form av affärer och kollektivtrafik. Vidare ska bolaget verka för en tågstation och en avfart från E4:an till Alsike.

Bolaget ska även bistå/samarbeta med kommunen vid exploatering av andra områden inom Knivsta kommun.

Bolaget ska aktivt verka för att få arbetsgivare att etablera sig i Knivsta.

Bolaget ska främja lokalproducerade varor och tjänster när det är möjligt, i exempelvis upphandlingar.

Alsike Fastighets AB ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Alsike Fastighets AB har för sin egen verksamhet, ett resultatkrav som över en 5 års period uppgår till i genomsnitt 12 miljoner kronor per år före skatt. Avkastningen ska säkra bolagets långsiktiga ekonomiska åtaganden och möjliggöra utdelning till kommunen.

Liksom övriga kommunorganisationen ska bolaget även initiera ett program för att åstadkomma kostnadseffektivisering av verksamheten, målsättning är att minska kostnaden med minst 3 miljon kronor för de tre fastighetsbolagen gemensamt (gäller rörelsens kostnader). Åtgärder med utfall ska återrapporteras till Kommunstyrelsen löpande under år 2021.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas såvitt avser:

- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 6 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB

I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet.

Bakgrund

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag och dess bestånd består huvudsakligen av hyreslägenheter.

Det kommunala ändamålet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip, främja bostadsförsörjningen i Knivsta kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Knivsta kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunala verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett samband med den övriga verksamheten. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Budgetdirektiv 2021

Knivstabostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer.

Knivsta kommuns vision och Agenda 2030 är vägledande för bolagets verksamhet och bolaget ska även implementera de policys som omfattar bolaget. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Alla avsteg ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Knivstabostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt.

Knivsta kommun arbetar aktivt för ett fossilfritt samhälle, Knivstabostäder ska i all nyanskaffning upphandla fordon med minst miljöklassningen euro 6. Målsättningen är fordon som drivs med fossilfria bränslen.

Knivstabostäder har ett ansvar att enbart inleda byggnation av bostäder om bolaget ser en tydlig efterfrågan.

Knivstabostäder ska samverka med kommunen för att bidra till att lösa boendet av socialnämnden identifierade behov. Parternas behov och skyldigheter i samverkan, avseende de identifierade behoven, ska årligen nedtecknas i ett avtal mellan bolaget och socialnämnden.

Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter och ska acceptera etableringsersättning som inkomst vid prövning av hyreskontrakt. Agenda 2030 integreras som en del i bolagets styr- och ledningsmodell.

Knivstabostäder ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Knivstabostäder AB ska i bygginvesteringar avsätta medel för konstnärlig gestaltning motsvarande 0,6 procent av investeringsutgiften i enlighet med Kommunfullmäktiges fastställda program för Konstnärlig gestaltning i Knivsta kommun.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Avkastningen på redovisat eget kapital ska uppgå till lägst 7,5 procent, det redovisade egna kapitalet inte skall minska reallt. Avkastningskravet enligt ovan gäller före nedskrivningar föranledda av eventuell nyproduktion. Bolaget ska även se till att genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

De avkastnings- eller förräntningskrav som ställs innebär inte med automatik att motsvarande krav ställs på kontant årlig utdelning från bolaget. Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt. Endast del av bolagets överskott föreslås utdelas till ägarna för omDispositionering till andra verksamhetsområden eller för att minska ägarens skuldbelastning.

Verksamheten ska drivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Liksom övriga kommunorganisationen ska bolaget även initiera ett program för att åstadkomma kostnadseffektivisering av verksamheten, målsättning är att minska kostnaden med minst tre miljoner kronor för de tre fastighetsbolagen gemensamt (gäller fastighetsskötsel och städ, fastighetsanknuten- och central administration). Åtgärder med utfall ska återrapporteras till Kommunstyrelsen löpande under år 2021.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas såvitt avser:

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 7 Kommunfullmäktiges program för utförare

Inledning

Kommunen är huvudman för all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Kommunen är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen 3:16a-18b.

Kommunfullmäktige ska därför besluta om ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för varje mandatperiod. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses (3:19b kommunallagen).

Programmet vänder sig utförare av kommunalt finansierad verksamhet och i synnerhet privata utförare. Aktualisering och uppdatering av programmet görs i mål och budget varje år. **Mål för verksamheten**

Mål för verksamheten beslutas av Kommunfullmäktige årligen i kommunens ”mål och budget” nedbrutet i 11 långsiktiga mål som gäller för samtliga nämnder under mandatperioden. Målen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. De fastställda målen i kommunens ”mål och budget” anger riktningen och ska beaktas vid upphandling och avtalsskrivning i den mån det är relevant.

Programmets omfattning

Programmet ska gälla all den verksamhet som kommunen upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden – vård och omsorg, kultur och fritid, skola och förskola, hälso- och sjukvård, gator och park, fastighetsförvaltning, kommunikationer och annan infrastruktur etc. Programmet riktar sig främst mot kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör invånarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (exempelvis särskilda boende för äldre) som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (exempelvis måltidsverksamhet och lokalvård i skolan).

Programmet gäller inte retroaktivt för avtal ingångna före ändringar i lagtext. En succesiv implementation av detta program kommer därför ske vartefter avtal med utförare förnyas.

Mål och riktlinjer för uppföljning Generella

mål för uppföljning

- Säkerställa kraven i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter.
- Utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för kvalitetsutvecklingsarbetet.
- Utveckla och förbättra styrning, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna. **Generella riktlinjer för uppföljning**
- Ansvar för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.

- Styrelse och nämnder ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbetet av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma regelverk och konkurrerar med privata utförare.

Definition av utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Med privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunal bolag. Inte heller avses stiftelse som kommunen ensam eller tillsammans med någon annan bildat eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas en verksamhet vanligen efter ett upphandlingsförfarande (LOU, LUF) eller genom valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Konkurrensneutralitet

Om den kommunala verksamheten agerar i konkurrens med privata utförare och verksamheten tydligt riktar sig till och rör medborgarna ska likvärdiga villkor gälla för uppdraget och i fråga om ersättning för utförandet. Inom programmets omfattning gäller detta ovillkorligen verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagen 3:19a framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare så ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Nämnder ska genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över till utföraren. Det ska i avtalet skrivas in att utföraren ska lämna information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller anses utgöra företagshemligheter.

Den information som begärs in ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den kommunala verksamhet som utförs. Information som kan begäras kan exempelvis röra kvalitet, avvikelser, personaltäthet, personalens utbildning, miljöarbete, integration, jämställdhet och årsredovisning.

Allmänheten ges inte rätt att direkt få ut handlingar av utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. De uppgifter som kommunen erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Informationsskyldighet

Kommunens informationsskyldighet framgår av kommunallagen 6:8a som stadgar att när enskilda personer kan välja mellan olika utförare ska nämnden lämna information om samtliga utförare. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig.

Nämnderna ansvarar att informationsskyldigheten uppfylls via information på kommunens hemsida. Information ska finnas om den egna verksamheten och om privata utförares verksamheter som finns inom kommunen.

Nämndernas ansvar

Enligt kommunallagen 6:7 ska nämnderna ”var och en inom sitt ansvarsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3:16 har lämnats över till någon annan”.

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med utförare.

Vidare ansvarar nämnderna för att utarbeta en uppföljningsplan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp i enlighet med detta programs mål och riktlinjer. Planen ska normalt vara en bilaga till nämndens internkontrollplan och ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform.

Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt sätt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden, vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter.

Återrapportering till kommunfullmäktige

Återrapporteringen av nämndernas arbete med uppföljningar av utförare sker via den sammanfattande uppföljningen av internkontrollplanarbetet för nämnderna. Det görs årligen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vidare ska återrapporteringen innehålla nämndernas beslutade uppföljningsplaner.

Bilaga 8 Åtgärdsplan för reglering av negativt balanskravsresultat 2018

Inledning

Om balanskravet enligt 11 kap. 10§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande 3 åren.

Vid utgången av budgetår 2019 återstod 1886 tusen kronor att reglera avseende 2018 års underskott. Enligt tidigare beslut ska underskottet vara reglerat vid utgången av budgetår 2020. Det finns är viktigt att poängtera att det finns en stor osäkerhet genom den pågående pandemin Covid19 och de förändrade förutsättningar i omvärlden som det innebär.

Planen möjliggör en reglering av de negativa resultaten inom den tidsgräns som anges i kommunallagen för reglering av negativa balanskravsresultat (inom 3 år).

Plan reglering negativa balanskravsresultat	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat	-8 329	-18 588	17 868	12 106	
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	10 411	2 553	2 662	0	
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0	0	
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0	0	
Årets resultat efter balanskravjusteringar	-18 740	-21 141	15 206	12 106	
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	
Medel från resultatutjämningsreserv	18 740	1 730	0	0	
Årets balanskravsresultat	0	-19 411	15 206	12 106	
<i>Balanskravsunderskott från tidigare år</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-17 091</i>	<i>-1 886</i>	
Balanskravsresultat att återställa	0	-17 091	-1 886	0	
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	0	-17 091	-1 886	
-varav från 2018			-17 091	-1 886	
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	0	-19 411	15 206	12 106	
+synnerliga skäl att inte återställa	0	2 320	0	0	
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år	0	-17 091	-1 886	0	

UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-17 091	-1 886	0	
-varav från år 2018, återställs senast 2021	0	-17 091	-1 886	0	

Bilaga 9 Uppföljningsplan

Uppföljning	Material	Inlämnas till kommunkontor	Kommunfullmäktige/ Kommunstyrelse